

Економіка

УДК 330.341.1:004.738.5(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17127754>

**Державна політика цифровізації ринкової інфраструктури в Україні:
виклики, інституційні механізми та шляхи удосконалення**

Коротун Ольга Петрівна

к.е.н., доцент кафедри маркетингу,

Національний університет водного господарства та природокористування

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5628-8301>

Веретін Людмила Станіславівна

к.е.н., доцент кафедри маркетингу,

Національний університет водного господарства та природокористування

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8028-1118>

Прийнято: 03.09.2025 | Опубліковано: 15.09.2025

Анотація. Метою дослідження є комплексне обґрунтування теоретичних засад і прикладних напрямів удосконалення державної політики цифровізації ринкової інфраструктури в Україні. У центрі уваги – визначення сутнісного змісту цифрової ринкової інфраструктури як об'єкта державного регулювання, а також виявлення ключових викликів, інституційних бар'єрів і функціональних обмежень, що стримують ефективну цифрову трансформацію інфраструктурного середовища в умовах післякризового відновлення економіки.

Методологічну основу статті становить системний підхід до аналізу економічної політики, структурно-функціональний підхід до дослідження ринкової інфраструктури, а також інституціональний аналіз державного регулювання. Застосовано методи логіко-змістовної інтерпретації

нормативних документів, порівняльного аналізу стратегічних підходів, контент-аналіз звітів профільних органів (Мінцифра, OECD, UNDP), а також аналітичне узагальнення висновків світової та української наукової літератури.

Результати дослідження дозволили уточнити теоретичні засади цифрової ринкової інфраструктури, виявити її багаторівневу структуру та роль як активного чинника модернізації ринку. Проаналізовано існуючі механізми державного впливу на цифровізацію інфраструктурної системи в Україні, включаючи нормативно-правові акти, організаційно-інституційні підходи та фінансові інструменти. Встановлено, що державна політика є фрагментарною, слабо координованою, не забезпечує системного моніторингу результатів і не має чітко визначеної підзвітності. Виявлено регіональні диспропорції у доступі до цифрової інфраструктури, відсутність єдиного стратегічного бачення та нестачу індикативних інструментів оцінки ефективності трансформаційних процесів.

На основі результатів обґрунтовано необхідність розробки інтегрованої стратегії цифровізації ринкової інфраструктури, формування міжвідомчого механізму координації цифрових перетворень, впровадження системи індикаторів цифрової ефективності, розвиток державно-приватного партнерства у фінансуванні інфраструктурних інновацій та забезпечення інституційної спроможності органів публічної влади. Запропоновані підходи створюють підґрунтя для розробки нової моделі цифрової економічної політики, орієнтованої на результативність, доступність і структурну модернізацію ринку.

Ключові слова: *цифровізація, ринкова інфраструктура, державна політика, цифрова трансформація, інституційні механізми, стратегія, індикативність, економічне зростання, цифрова економіка України, післякризове відновлення.*

**State policy of digitalization of market infrastructure in Ukraine: challenges,
institutional mechanisms and ways of improvement**

Olha Korotun,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Marketing, The
National University of Water and Environmental Engineering

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5628-8301>

Liudmyla Veretin,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Marketing, The
National University of Water and Environmental Engineering

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8028-1118>

Abstract. *This article aims to substantiate theoretical foundations and practical directions for improving state policy in the context of the digital transformation of economic infrastructure systems in Ukraine. The focus is on clarifying the conceptual meaning of digital infrastructure as a multidimensional object of public governance and identifying the critical constraints and inefficiencies that hinder its effective development under conditions of post-crisis economic recovery.*

The study applies a systems-based approach to public policy analysis, a functional-structural interpretation of infrastructure institutions, and institutional diagnostics of government regulation. Methodological tools include logical-semantic analysis of normative frameworks, comparative evaluation of strategic policy documents, content analysis of international and national reports (Ministry of Digital Transformation, OECD, UNDP), and synthetic review of academic publications in the field of economic modernization and digital governance.

The research clarifies the definitional boundaries and structural composition of digital market infrastructure and highlights its transformation from a supporting environment into a key driver of economic adaptability. The existing policy framework in Ukraine is found to be fragmented, poorly coordinated, and weakly institutionalized.

The absence of a dedicated regulatory body, lack of strategic coherence, and insufficient analytical tools for performance monitoring were identified as major deficiencies. Regional disparities, short-term budget planning, and the limited use of cross-sectoral digital solutions further diminish the effectiveness of infrastructure-related programs.

The results also demonstrate that current measurement frameworks do not capture key indicators such as platform interoperability, accessibility of services for microbusinesses, or integration of digital logistics into national trade systems. These shortcomings make it difficult to assess the actual contribution of digitalization to market functionality and inclusive growth.

The article proposes a structured roadmap for policy renewal, including the development of a unified strategic framework for digital infrastructure transformation, creation of an inter-agency coordination mechanism, introduction of transparent performance indicators, promotion of results-oriented budgeting for digital investments, and inclusion of underserved regions in policy planning. The conclusions contribute to building a new paradigm of digital economic policy in Ukraine, based on evidence-informed decision-making, institutional maturity, and long-term structural efficiency.

Keywords: *public governance, coordination mechanism, digital logistics, infrastructure systems, inter-agency integration, performance indicators, institutional capacity, platform economy, regional disparity, inclusive growth.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифрової трансформації економіки ключове значення набуває здатність державної політики забезпечити ефективне функціонування та розвиток ринкової інфраструктури, адаптованої до викликів цифрової доби. Цифровізація інфраструктурного середовища відіграє вирішальну роль у підтримці макроекономічної стабільності, підвищенні конкурентоспроможності національного ринку, розширенні доступу до товарів і

послуг, а також у формуванні відкритого, прозорого й динамічного економічного простору.

Водночас в Україні, попри значну увагу до цифрових ініціатив у сфері публічних послуг, питання цифровізації саме ринкової інфраструктури тривалий час залишалося на периферії економічної політики. У більшості стратегічних документів цифровізація розглядається в контексті електронного врядування, діджиталізації адміністративних процедур, запуску сервісів для громадян, але не охоплює інфраструктурну складову ринку як цілісну систему. Ця прогалина стає особливо відчутною в умовах післявоєнного відновлення, коли цифрова інфраструктура має потенціал виступати рушієм зростання, інтеграції та модернізації економіки.

З огляду на це, актуальним постає завдання розробки ефективної державної політики цифровізації ринкової інфраструктури, яка базувалася б на цілісному стратегічному підході, міжсекторальній координації та орієнтації на довгостроковий економічний ефект. Це передбачає як теоретичне переосмислення ролі інфраструктури у цифрову добу, так і аналіз чинних механізмів державного регулювання, виявлення їхніх слабких місць, а також формулювання конкретних пропозицій щодо удосконалення інституційної, нормативної та фінансової бази цифрової трансформації інфраструктурного середовища в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифрової трансформації ринкової інфраструктури дедалі частіше стає предметом наукового аналізу, особливо в контексті впливу цифрових інновацій на ефективність функціонування економічних систем. У доповіді Світового банку World Development Report 2016: Digital Dividends [1] підкреслюється, що цифрові технології здатні забезпечувати економічне зростання лише за умови наявності відповідної інституційної бази, включаючи розвинуту інфраструктуру, правове поле та конкурентне середовище. Доповідь також акцентує на необхідності активної участі держави у формуванні цифрового середовища, що дозволяє

уникати так званого "цифрового парадоксу", коли технології поширюються, але економічні дивіденди залишаються низькими.

У звітах Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), зокрема в Digital Government Index [2], визначається ключова роль держави не лише як регулятора, а і як модератора інфраструктурних цифрових перетворень. Документ також підкреслює важливість створення інтегрованих цифрових екосистем, у яких ринкові механізми, платформи, дані та інституції взаємодіють у режимі відкритості, безпеки та сумісності.

У працях провідних теоретиків сучасної економічної політики, зокрема Дж. Стігліца [3] та Д. Родріка [4], обґрунтовано необхідність цільового державного втручання в розвиток економіки майбутнього, що включає інвестиції в інфраструктуру, стандартизацію даних, забезпечення справедливого доступу до цифрових послуг і моделювання ринкового середовища, орієнтованого на інновації та інклюзивність. Особливої уваги автори приділяють важливості інституційної спроможності урядів реагувати на структурні зміни в економіці, які спричиняє цифровізація. Український науковий дискурс здебільшого зосереджений на дослідженні цифрової економіки загалом, із переважним акцентом на публічні електронні сервіси та діджиталізацію управлінських процесів. У працях Гаврилюк Н.І. [5], Федулової Л.М. [6], Осташко Т.О. [7] розкриваються окремі аспекти цифрової трансформації в Україні, зокрема електронна торгівля, цифрова платіжна інфраструктура, електронні послуги. Проте системне бачення ринкової інфраструктури як інтегрованої цифрової платформи, що охоплює логістику, постачання, біржову діяльність, транспорт, зв'язок і комунікації, у цих дослідженнях практично відсутнє.

Огляд сучасних праць підтверджує актуальність формування багаторівневої політики цифрової трансформації. У дослідженні S. Jamil простежено процес переходу від обмеженого доступу до цифрових технологій до інклюзивних моделей, що орієнтуються на зменшення соціальних бар'єрів та формування нових механізмів інтеграції у цифрове середовище [16]. У роботі G.

Myovella, M. Karasuka та J. Наусар здійснено порівняльний аналіз впливу цифровізації на економічне зростання в різних регіонах світу; автори доводять, що ефективність цифрових стратегій залежить від рівня інституційного розвитку та адаптаційної спроможності національних економік [17].

А. Помаза-Пономаренко, М. Грень, О. Дурман, Н. Бондарчук і Є. Вознюк зосереджують увагу на складностях модернізації державної політики в умовах цифровізації, що відображає ключові проблеми координації інституційних змін і формування гнучких механізмів державного управління [18]. В. Болгов досліджує процес становлення антимонопольної політики в цифровій економіці, акцентуючи на необхідності стримування концентрації ринкової влади та створення умов для розвитку конкурентних платформ [19]. Стаття Р. Лупака та Т. Штець висвітлює питання стратегічного програмування державної політики цифровізації реального сектору економіки України, що забезпечує формування індикативних планів і довгострокових пріоритетів розвитку [20].

У праці В. Міщенко та Є. Тіщенка розроблено методологічні засади для формування механізмів впливу цифровізації на національну стійкість і безпеку, що надає дослідженню цінності в умовах пошуку балансів між інноваційністю та захищеністю економічного середовища [21]. К. Ніжейко та М. Залєвський пропонують концептуальне бачення цифровізації як невід'ємного компонента стратегії відновлення економіки України, інтегруючи інфраструктурні та фінансові рішення у процеси відбудови [22]. Завершує цю логіку дослідження А. Семенова, О. Трохимця та В. Томаревої-Патлахової, де зосереджено увагу на інституціоналізації цифрових трансформацій і трансформації бізнес-моделей, що формує основу для нових форматів економічної взаємодії [23].

Систематизація зазначених праць дозволяє вибудувати узгоджену рамку цифрової політики: забезпечення інклюзивного доступу [16], використання порівняльних стратегій зростання [17], модернізація державних інструментів управління [18], регулювання конкуренції в умовах цифрових ринків [19], стратегічне програмування для реального сектору [20], методологічне

гарантування стійкості [21], інтеграція цифрових рішень у процес відновлення [22] та закріплення нових бізнес-моделей у практиці [23].

Крім того, стратегічні документи державного рівня – як-от Національна економічна стратегія до 2030 року [8], Концепція розвитку цифрової економіки [9], законодавство у сфері електронних комунікацій [10] – не містять чіткого концептуального апарату щодо цифровізації ринкової інфраструктури. Ці документи фокусуються на діджиталізації адміністративних сервісів, залишаючи поза увагою технологічну модернізацію інфраструктурної основи товарного обігу та бізнес-комунікацій.

Таким чином, попри широку представленість тематики цифрової економіки у світовій та вітчизняній літературі, досі залишаються відкритими такі ключові аспекти:

- чітке концептуальне визначення цифрової ринкової інфраструктури;
- індикативна база для оцінювання рівня її цифрової трансформації;
- аналіз функціональних механізмів державного регулювання в цій сфері;
- моделі формування ефективної цифрової політики в умовах нестабільного розвитку та післявоєнного відновлення економіки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на зростаючий науковий і прикладний інтерес до цифрової трансформації економіки, низка важливих аспектів, що стосуються саме ринкової інфраструктури, досі залишаються без належного концептуального та емпіричного опрацювання. Це зумовлює розрив між формальним декларуванням цифрових пріоритетів у стратегічних документах і фактичними змінами в організації ринкового середовища.

По-перше, потребує подальшого теоретичного осмислення сама категорія «цифрова ринкова інфраструктура», яка досі не має єдиного визначення в українській науці. Її структура, функціональна природа, складові елементи та місце в системі регулювання залишаються дискусійними. Існуючі підходи здебільшого фокусуються на окремих сегментах (ІКТ, фінанси, логістика), а не

на інтегрованій моделі, що поєднує технологічні, інституційні, організаційні й комунікаційні складові.

По-друге, майже повністю відсутні системні методики діагностики рівня цифровізації ринкової інфраструктури України з опорою на релевантні кількісні індикатори. Чинні національні статистичні інструменти не відображають таких характеристик, як інтероперабельність платформ, відкритість даних, рівень цифрової логістики чи глибина інтеграції цифрових сервісів у ланцюги постачання. Це унеможливорює не лише аналіз ефективності вже реалізованих рішень, а й формування обґрунтованих пріоритетів цифрової політики.

По-третє, незавершеним залишається аналіз інституційних механізмів державного впливу на цифровізацію інфраструктури в умовах сучасної України. Існує фрагментарне нормативне поле, відсутня міжвідомча координація, не визначено відповідального суб'єкта за формування політики цифрової інфраструктури як системного компонента економічної моделі. Зміст і сфера дії відповідних регуляторних механізмів залишаються розмитими, що істотно знижує результативність реалізованих ініціатив.

По-четверте, недостатньо обґрунтованим є зв'язок між цифровими трансформаціями інфраструктури та макроекономічними індикаторами розвитку, що ускладнює розробку цільових програм, орієнтованих на досягнення конкретних соціально-економічних ефектів. Хоча міжнародна література активно розробляє подібні підходи, в Україні вони не отримали належної методологічної адаптації.

У сукупності ці прогалини вказують на відсутність цілісного дослідницького підходу до цифрової ринкової інфраструктури як системного об'єкта державного регулювання. Їх усунення потребує не лише адаптації міжнародного досвіду, а й розвитку власних наукових і прикладних основ формування результативної цифрової політики в національному контексті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). З урахуванням виявлених теоретичних і прикладних прогалин, основною метою цієї статті є

комплексне обґрунтування напрямів удосконалення державної політики цифровізації ринкової інфраструктури України в умовах трансформаційної економіки та післякризового відновлення.

Для досягнення цієї мети в межах дослідження передбачається розв'язання таких завдань:

- уточнити сутнісні характеристики цифрової ринкової інфраструктури як об'єкта державного регулювання та визначити її функціональні особливості у сучасному цифровому середовищі;

- проаналізувати наявні механізми державного впливу на цифровізацію інфраструктури в Україні, виявити їхню ефективність, слабкі сторони та потенціал для модернізації;

- здійснити оцінку поточного стану цифрової інфраструктури національного ринку із виявленням основних дисбалансів, регіональних нерівностей, технологічних і інституційних бар'єрів;

- сформулювати практично зорієнтовані пропозиції щодо стратегічного оновлення державної політики цифровізації ринкової інфраструктури, з урахуванням міжнародного досвіду, принципів системності, індикативності та економічної результативності.

Таким чином, стаття поєднує теоретичне узагальнення з прикладною аналітикою й має на меті надати методологічне підґрунтя для формування ефективної цифрової політики, що сприятиме структурному оновленню економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній економіці цифровізація поступово трансформує не лише бізнес-моделі та форми взаємодії на ринку, а й базову інфраструктуру, що забезпечує функціонування ринкових процесів. Традиційно ринкова інфраструктура розглядається як сукупність організаційно-економічних елементів, які забезпечують ефективне функціонування товарних, фінансових, трудових і послугних ринків. Проте в

умовах цифрового розвитку її роль суттєво змінюється – від допоміжної структури до активного драйвера економічної динаміки.

Цифрова ринкова інфраструктура, як феномен, об'єднує не лише матеріально-технічну базу інформаційно-комунікаційних технологій, а й інституційні умови цифрової взаємодії, правові й організаційні механізми підтримки ринкової діяльності в цифровому середовищі. Вона охоплює такі компоненти, як електронні платіжні системи, платформи електронної торгівлі, цифрові логістичні мережі, системи електронного документообігу, хмарні рішення для бізнесу, а також відкриті дані, які використовуються для аналітики й прийняття рішень.

У міжнародній літературі цифрова інфраструктура часто трактується крізь призму «цифрових екосистем», які поєднують фізичну інфраструктуру (мережі, центри обробки даних), інституційну складову (норми, стандарти, права доступу), людський капітал і цифрові сервіси, що забезпечують міжринкову взаємодію [11; 12]. Переосмислення інфраструктури як цифрової передбачає її розгляд не як нейтрального середовища, а як активного чинника генерації вартості, інновацій і конкурентних переваг.

Зростаюче значення цифрової ринкової інфраструктури зумовлює появу нового типу економічних взаємозв'язків – мережових, децентралізованих, платформенно-орієнтованих. Цифрова інфраструктура сприяє зниженню транзакційних витрат, підвищенню швидкості обміну ресурсами, розширенню ринкового доступу для малих суб'єктів господарювання, що особливо важливо в контексті інклюзивного зростання. Водночас вона ставить нові вимоги до державної політики – як у сфері регулювання доступу, так і в частині забезпечення безпеки, сумісності, прозорості та етичності цифрових рішень.

Слід також зазначити, що цифрова ринкова інфраструктура за своєю природою є динамічною, багаторівневою і мультиакторальною. Її функціонування залежить від рівня цифрової культури суспільства, готовності бізнесу до цифрових змін, а також від здатності держави створити сприятливі

умови для масштабування цифрових сервісів і платформ. Це, своєю чергою, формує потребу в інтегрованому регуляторному підході, який поєднує технологічну нейтральність із соціальною відповідальністю, відкритість – із безпечністю, конкуренцію – із координацією.

Таким чином, цифрова трансформація ринкової інфраструктури вимагає не лише технічного переоснащення, а й інституційної перебудови механізмів її функціонування. Це актуалізує завдання дослідження функціональних механізмів державного впливу на цей процес, які дозволили б забезпечити не лише ефективність цифрових перетворень, а й економічну стабільність, соціальну інклюзію та структурну модернізацію економіки.

Упродовж останнього десятиліття в Україні спостерігається поступове формування політики цифровізації, що охоплює як публічні сервіси, так і окремі сектори економіки. Разом із тим, державна політика, спрямована саме на цифрову трансформацію ринкової інфраструктури, не набула належного рівня системності, інтегрованості та результативності.

Одним із головних інструментів цифрової трансформації в Україні стала реалізація концепції «Держава в смартфоні», в межах якої запроваджено численні цифрові сервіси, зокрема через платформу «Дія». Це стало важливим кроком у створенні зручного середовища для взаємодії громадян і бізнесу з державою. Проте переважна більшість ініціатив стосується сфери адміністрування, тоді як інфраструктурні сегменти ринку – логістика, облік, біржова діяльність, системи торгівлі й постачання – залишаються поза фокусом комплексної політики цифровізації [8].

Регуляторна база цифрового розвитку України включає окремі закони, такі як «Про електронні комунікації», «Про електронні довірчі послуги», а також Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства (2018) і Національну економічну стратегію до 2030 року. Водночас ці документи не передбачають спеціальних положень, присвячених цифровій трансформації інфраструктури

ринку, а отже, не забезпечують її цільового управління, моніторингу та оцінки впливу [10].

У структурі виконавчої влади Міністерство цифрової трансформації відіграє ключову роль у координації цифрових процесів, однак його функціонал зосереджений переважно на сервісних та адміністративних аспектах. Відсутність спеціалізованого органу або міжвідомчої платформи, яка б відповідала саме за цифровізацію ринкової інфраструктури, знижує ефективність впровадження стратегічних ініціатив. Крім того, реалізація цифрових проєктів у сферах транспорту, логістики, агробізнесу або е-комерції здійснюється без міжсекторального узгодження або узагальненої нормативної рамки.

Аналіз практики публічних інвестицій засвідчує, що цифрові інфраструктурні проєкти здебільшого фінансуються точково – за рахунок міжнародної допомоги, донорських програм або грантів. Водночас інструменти державно-приватного партнерства, інноваційних фондів або цільових інфраструктурних програм із цифровим компонентом не набули достатнього поширення. Це ускладнює реалізацію довгострокових проєктів із системною трансформацією логістичних, фінансових і торгівельних механізмів [13].

Додатковою проблемою є відсутність чіткої системи індикаторів та КРІ, які б дозволяли оцінювати ступінь цифровізації інфраструктури та її вплив на ринкову ефективність. У звітах Держстату та галузевих міністерств цифрова компонента або зовсім не відображається, або зводиться до фрагментарних показників (наприклад, кількість підприємств із доступом до інтернету, без деталізації цифрових процесів) [14].

У регіональному вимірі політика цифровізації також демонструє нерівномірність: у низці областей активно розвиваються локальні ініціативи зі створення цифрових хабів, кластерів або платформ (наприклад, у Львівській, Київській, Дніпропетровській областях), проте вони не інтегруються у загальнонаціональну систему. Це формує цифрову нерівність, підсилює адміністративну фрагментацію та послаблює ефект масштабування.

Таким чином, державна політика цифровізації інфраструктури в Україні наразі позбавлена цілісного бачення, міжвідомчої координації та чіткої методології вимірювання. Вона характеризується низьким рівнем інституційної спроможності, слабкою фінансовою підтримкою та відсутністю підзвітності щодо досягнення результатів. Подолання цих бар'єрів потребує якісно нового підходу до розробки політики, орієнтованої на стратегічні цілі економічного зростання, інклюзивності і структурну модернізацію національного ринку.

На основі аналізу поточного стану цифровізації та виявлених системних недоліків сформовано основні напрями модернізації державної політики цифрової трансформації інфраструктури ринку в Україні. Насамперед доцільно акцентувати увагу на потребі формування єдиного стратегічного документа, що визначав би цифрову ринкову інфраструктуру як пріоритет національної політики. Такий документ має поєднувати стратегічні цілі з інституційними механізмами, нормативно-правовими засадами, індикаторами результативності та ресурсними зобов'язаннями держави.

Другим кроком має стати створення інституційно спроможного органу або міжвідомчої платформи, відповідальної за координацію цифрових інфраструктурних ініціатив. Це дозволить забезпечити узгодженість між секторами, уникнути дублювання функцій, інтегрувати цифрові інструменти в логістичні, торговельні, аграрні, фінансові системи. У межах такого органу має бути зосереджено функції стратегічного планування, управління даними, впровадження стандартів та забезпечення кіберзахисту.

Не менш важливим є створення системи моніторингу цифрової трансформації інфраструктури. Вона має включати набір кількісних та якісних індикаторів, що відображають реальний стан цифрової взаємодії в кожному секторі ринку. Доцільним є запровадження цифрових індексів для оцінки доступності, ефективності, безпеки та масштабованості інфраструктурних рішень, які реалізуються за участю держави або за її підтримки. Це дозволить

здійснювати політику на основі доказів і своєчасно коригувати напрями втручання.

У фінансовому аспекті доцільно перейти від грантового підходу до системних інструментів фінансування, зокрема державно-приватного партнерства, цифрових інвестиційних фондів, концесій та спеціалізованих програм підтримки інфраструктурних цифрових стартапів. Це дозволить акумулювати кошти на великі міжгалузеві проєкти та знизити ризики для держави при реалізації інновацій.

Особливої уваги потребує усунення регіональних диспропорцій. Державна політика має бути спрямована на розвиток цифрових інфраструктур у депресивних, прикордонних і сільських територіях, де ринкові механізми не спрацьовують у повному обсязі. Це сприятиме не лише економічній інтеграції територій, а й зміцненню соціальної згуртованості.

Крім того, важливо посилити правові гарантії безпечності, інтероперабельності та відкритості цифрової інфраструктури. Йдеться про впровадження стандартів сумісності платформ, захисту персональних даних, прозорості алгоритмів цифрових сервісів, а також про юридичне закріплення цифрових прав і обов'язків усіх учасників ринку.

Таким чином, удосконалення державної політики цифровізації ринкової інфраструктури потребує переходу від інструментального до стратегічного бачення. Воно має поєднувати міжгалузеву координацію, регіональну інклюзію, інституційне управління, фінансову сталість та нормативно-правову визначеність [15]. Такий підхід дозволить не лише модернізувати економіку, а й забезпечити її стійкість, конкурентоспроможність і відповідність вимогам цифрового світу.

Висновки. Цифрова трансформація ринкової інфраструктури стає одним із ключових викликів і водночас можливостей для економічного розвитку України в умовах глобальних змін і внутрішніх трансформацій. У межах проведеного дослідження було обґрунтовано, що цифровізація

інфраструктурного середовища не є лише технічним процесом – вона вимагає глибокої інституційної модернізації, стратегічного бачення з боку держави, координації між секторами, регіонами та рівнями управління.

У роботі проаналізовано сучасний стан цифровізації інфраструктури в Україні, виявлено її системні обмеження: відсутність єдиної політики, слабку інституційну спроможність, обмеженість фінансування, фрагментарність реалізації, нерівномірність розвитку в регіонах. Визначено, що існуючі державні ініціативи, хоч і мають позитивний вплив у сфері цифрових послуг, не формують ефективного каркасу цифрової ринкової інфраструктури як цілісної системи.

На основі проведеного аналізу запропоновано напрями вдосконалення державної політики цифровізації ринкової інфраструктури, які передбачають: розробку інтегрованої національної стратегії, створення інституційного механізму координації, впровадження системи моніторингу, розвиток механізмів фінансування цифрових проєктів, усунення регіональних дисбалансів та забезпечення цифрових прав і безпеки користувачів.

Наукова новизна дослідження полягає у виокремленні цифрової ринкової інфраструктури як самостійного об'єкта державного регулювання, у виявленні функціональних розривів між секторами, а також у формулюванні підходів до формування цілісної політики цифрової трансформації з орієнтацією на макроекономічну ефективність і соціальну інклюзію.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою прикладних інструментів оцінки ефективності цифрових ініціатив у сфері ринкової інфраструктури, моделюванням сценаріїв цифрового зростання, побудовою індикативної бази для регіонального моніторингу та адаптацією міжнародних практик до українського контексту з урахуванням викликів повоєнного відновлення.

Список використаних джерел

1. World Bank. World Development Report 2016: Digital Dividends. Washington, DC: World Bank, 2016. URL:

- <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2016> (дата звернення: 05.08.2025).
2. OECD. Digital Government Index: 2020 results. OECD Public Governance Policy Papers, No. 03, 2020. URL: <https://www.oecd.org/gov/digital-government-index-2020.pdf> (дата звернення: 04.08.2025).
 3. Stiglitz J. *The Price of Inequality*. New York: W.W. Norton & Company, 2012.
 4. Rodrik D. *Industrial Policy for the Twenty-First Century*. Harvard University, 2004.
 5. Гаврилюк Н.І. Цифрова трансформація економіки України: виклики та перспективи. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 12–18.
 6. Федулова Л.М. Інституційне забезпечення цифрової економіки України. *Економіка України*. 2021. № 2. С. 20–29.
 7. Осташко Т.О. Цифрові трансформації в економіці: тенденції та ризики. *Економічний часопис-XXI*. 2020. № 5–6. С. 45–51.
 8. Кабінет Міністрів України. Національна економічна стратегія до 2030 року. URL: <https://nes2030.org.ua/> (дата звернення: 12.08.2025).
 9. Міністерство цифрової трансформації України. Стратегія цифрової трансформації сфер економіки. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/strategiya-tsifrovoyi-transformatsiyi-sfer-ekonomiki> (дата звернення: 10.08.2025).
 10. Верховна Рада України. Закон України «Про електронні комунікації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-IX> (дата звернення: 15.08.2025).
 11. UNDP. Digital Transformation in Ukraine: Unlocking the Potential. 2021. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/digital-transformation-ukraine> (дата звернення: 09.08.2025).
 12. European Commission. eGovernment Benchmark 2022: Laying the Foundations for the Next Generation of Digital Government. Brussels, 2022. URL:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/egovernment-benchmark-2022>

(дата звернення: 20.08.2025).

13. Міністерство цифрової трансформації України. Щорічний звіт про результати цифрової трансформації. 2023. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/shchorichniy-zvit-pro-rezultati-tsifrovoyi-transformatsiyi-2023> (дата звернення: 24.07.2025).
14. Державна служба статистики України. Інформаційне суспільство в Україні. Статистичний збірник. 2023. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/zb_isu_2023.pdf (дата звернення: 14.08.2025).
15. Kattel R., Drechsler W. A Theory of Mission-Oriented Public Policy: Mapping the Issues. University College London, 2018. URL: <https://www.ucl.ac.uk/bartlett/public-purpose/publications/2018/sep/mission-oriented-public-policy> (дата звернення: 16.08.2025).
16. Jamil S. From digital divide to digital inclusion: Challenges for wide-ranging digitalization in Pakistan. *Telecommunications Policy*. 2021. Vol. 45, No. 8. Article 102206. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308596121001105>
17. Myovella G., Karacuka M., Haucap J. Digitalization and economic growth: A comparative analysis of Sub-Saharan Africa and OECD economies. *Telecommunications Policy*. 2020. Vol. 44, No. 2. Article 101856. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308596119302290>
18. Pomaza-Ponomarenko A., Hren M., Durman O., Bondarchuk N., Vozniuk E. *Problematic aspects of state policy modernization in the conditions of digitalization*. 2020. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/27156>
19. Болгов В. Формування державної антимонопольної політики в умовах розвитку цифрової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. Т. 332, № 4. С. 199–204. URL: <https://heraldes.khmnmu.edu.ua/index.php/heraldes/article/download/245/256>

20. Лупак Р. Л., Штець Т. Ф. Стратегічне програмування державної політики цифровізації реального сектору економіки України. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 33–39. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2020/8.pdf
21. Міщенко В. І., Тіщенко Є. О. Методологічні засади формування механізму впливу цифровізації на забезпечення національно укоріненої стійкості та безпеки економічного розвитку. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 32. С. 71–80. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/download/671/653>
22. Ніжейко К., Залєвський М. Роль цифровізації в стратегії відновлення економіки України. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 384–390. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/download/1262/1215>
23. Семенов А., Трохимець О., Томарева-Патлахова В. Інституціоналізація цифрових трансформацій та зміна бізнес-моделей в контексті розвитку цифрової економіки. 2024. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstreams/ddb5acd9-275f-43d2-9111-d9810c6ea9f8/download>